

PERSEPSI MURID ORANG ASLI TERHADAP KURIKULUM DAN RELEVANSI DALAM KEHIDUPAN

Ainol Hamidah binti Ahmad Sarimin¹

Saemah Rahman

Universiti Kebangsaan Malaysia

ABSTRAK

Sebuah kurikulum khas diperlukan oleh murid – murid Orang Asli di Malaysia bagi memastikan mereka terus mempunyai tahap motivasi yang tinggi untuk melalui pendidikan formal di sekolah. Kajian ini dijalankan bertujuan untuk mengenalpasti sama ada terdapat hubungan antara persepsi murid Orang Asli terhadap kerelevanan kurikulum yang dipelajari di sekolah dengan tahap motivasi belajar mereka atau sebaliknya. Hasil kajian ini diharapkan dapat menyumbang kepada peningkatan kualiti pendidikan anak – anak Orang Asli melalui kewujudan sebuah kurikulum khusus yang dapat memenuhi keperluan anak –anak ini yang mempunyai latar belakang kehidupan berbeza dengan masyarakat arus perdana. Kajian yang dijalankan di tiga buah sekolah Orang Asli yang berbeza di daerah Lipis, Pahang dan melibatkan seramai 110 orang responden. Kajian yang dijalankan secara kajian tinjauan ini menggunakan kaedah kuantitatif sepenuhnya dan pengumpulan data dibuat melalui instrumen soal selidik. Dapatan kajian menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara persepsi murid terhadap kerelevanan kurikulum yang dipelajari di sekolah dengan tahap motivasi belajar dalam kalangan murid – murid Orang Asli. Kajian ini telah mengambil kira perspektif murid – murid Orang Asli dalam proses pembinaan dan pelaksanaan kurikulum khusus bagi memenuhi keperluan pendidikan mereka, sebagai kumpulan sasaran, selain perspektif penggubal dasar, guru, dan penggubal kurikulum, seperti mana yang telah dibincangkan dalam kajian-kajian lepas. Kajian ini juga menunjukkan bahawa pelaksanaan Kurikulum Asli dan Penan (KAP) perlu diteruskan dan diperluas dari semasa ke semasa dalam proses memenuhi keperluan pendidikan murid – murid berkeperluan khusus seperti murid Orang Asli, ke arah peningkatan kualiti sistem pendidikan di negara kita.

Kata kunci: *Murid Orang Asli, kurikulum, pendidikan*

---

¹ Ainol Hamidah binti Ahmad Sarimin . e-mel: ainolhas@gmail.com. Tel: 019-8526132

PENGENALAN

Pelbagai usaha sedang dilaksanakan oleh pihak Kementerian Pendidikan Malaysia bagi memberi sokongan dan dorongan kepada kelompok masyarakat Orang Asli untuk terus mengorak langkah dan mengukir kemajuan dalam bidang pendidikan. Seterusnya, kejayaan tersebut diharapkan dapat meningkatkan taraf hidup mereka, agar dapat setanding dan seimbang dengan kelompok-kelompok lain dalam masyarakat Malaysia (Kementerian Pelajaran Malaysia 2012).

Sebuah kurikulum khas perlu digubal khusus buat murid-murid Orang Asli, yang melibatkan elemen budaya dan konteks masyarakat Orang Asli, dan sesuai dengan tahap kognitif dan kemampuan murid-murid Orang Asli (Norwaliza Abdul Wahab&Ramlee Mustapha 2015). Latihan profesional perlu diberikan kepada guru-guru yang sedang mengajar di sekolah-sekolah Orang Asli bagi menambah pengetahuan dan mengukuhkan kemahiran guru-guru berkenaan bagi menghasilkan pengajaran dan pembelajaran yang lebih efektif berdasarkan kurikulum yang digunakan (T. Vanitha Thanabalan et al. 2015). Bahagian Pembangunan Kurikulum telah mengambil inisiatif bagi membina sebuah kurikulum yang dinamakan Kurikulum Orang Asli dan Penan (KAP). Kurikulum ini dibina berasaskan falsafah serta teori pendidikan awal kanak – kanak, perkembangan kanak – kanak, psikologi, sosio-emosi dan pendekatan pembelajaran yang bersesuaian dengan murid Orang Asli dan Penan (Rosli B. Yacob et al. 2009).

Kurikulum KAP ini dibina dengan mengambil kira pandangan guru – guru di sekolah Murid Orang Asli, pensyarah Institut Pendidikan Guru dan universiti, individu – individu yang mempunyai autoriti tentang masyarakat Orang Asli, ahli profesional, antropologis dan masyarakat Orang Asli itu sendiri (Rosli B. Yacob et al. 2009). Walau bagaimanapun, pandangan murid – murid Orang Asli terhadap kurikulum KAP yang dibina tidak diambil kira, sedangkan golongan inilah yang menjadi kumpulan sasaran kepada pembinaan kurikulum tersebut. Tiada kajian-kajian lepas yang telah dijalankan bagi melihat persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum KAP dan relevansi kurikulum tersebut dalam kehidupan seharian mereka. Persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum dan sejauh mana kandungan kurikulum tersebut memberi kesan kepada kehidupan seharian mereka dilihat dapat memberi maklum balas tentang keberkesanan kurikulum KAP dalam meningkatkan motivasi belajar dalam kalangan murid Orang Asli, dan mengubah perspektif mereka tentang kepentingan pendidikan terhadap masa hadapan mereka.

Seterusnya, hal ini dapat meningkatkan pencapaian dan taraf pendidikan anak-anak masyarakat Orang Asli, ke arah menambah baik kualiti kehidupan mereka dari semasa ke semasa.

Justeru, kajian ini dijalankan bagi melihat persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dilaksanakan di sekolah – sekolah murid Orang Asli, seterusnya melihat sejauh mana kandungan yang dipelajari di sekolah adalah relevan kepada kehidupan seharian mereka. Hal ini seterusnya boleh digunakan dalam menambah baik kurikulum sedia ada yang diguna pakai di sekolah – sekolah Orang Asli, ke arah membantu mereka untuk lebih berminat dan bermotivasi untuk terus mendapat pendidikan secara formal di sekolah dan dapat diaplikasikan dalam kehidupan seharian mereka.

Objektif utama bagi kajian ini adalah mengenalpasti hubungan antara persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari dengan tahap motivasi belajar mereka. Berikut pula adalah persoalan kajian yang digariskan bagi memenuhi objektif kajian ini:

- i. Apakah persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah?
- ii. Apakah tahap motivasi belajar dalam kalangan murid Orang Asli?
- iii. Adakah terdapat hubungan antara persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari dengan tahap motivasi belajar mereka?

Bagi menjawab persoalan – persoalan tersebut, kajian dijalankan di sebuah sekolah kebangsaan Orang Asli di daerah Lipis, Pahang, yang masih lagi menggunakan Kurikulum Asli dan Penan (KAP) sepenuhnya dalam sesi pengajaran dan pembelajarannya.

Secara keseluruhannya, artikel ini akan membincangkan perkara-perkara berikut: kajian-kajian lepas berkaitan pendidikan Orang Asli di Malaysia, metodologi kajian yang digunakan, dapatan kajian, serta perbincangan lanjut tentang hasil kajian yang diperoleh.

TINJAUAN LITERATUR

Anak – anak Orang Asli dilihat perlu menghadapi cabaran yang amat besar untuk terus tidak ketinggalan dan tercicir dalam sistem pendidikan di negara kita. Hal ini disebabkan anak – anak Orang Asli perlu menguasai dan kompeten dalam dua bahasa asing bagi mereka, iaitu Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris, memandangkan bahasa

perantaraan mereka adalah berbeza mengikut etnik masing – masing. Anak – anak Orang Asli yang tinggal di kawasan pedalaman, ditambah pula dengan ketiadaan kemudahan asas di sekolah yang mencukupi, serta guru – guru yang tidak mempunyai pengetahuan mencukupi tentang keperluan sosiobudaya Orang Asli, telah menjadi cabaran besar kepada anak – anak Orang Asli untuk terus mengikuti kurikulum sedia ada serta berjaya dalam sistem penilaian yang wujud dalam sistem pendidikan di negara kita. Perkara seperti ini juga dilihat tidak memberi peluang pendidikan yang cukup adil dan saksama kepada anak – anak Orang Asli untuk terus berjaya dalam bidang pendidikan di negara kita, seiring dengan kumpulan masyarakat lain di Malaysia (Sharifah Md Nor et al. 2011).

Pencapaian akademik yang rendah dalam kalangan murid – murid Orang Asli merupakan satu refleksi kepada ketidakmampuan mereka untuk menguasai kemahiran asas 3M; membaca, menulis dan mengira (Jalmah Abdul Manaf 2009). Kesukaran bagi murid – murid ini untuk terlibat secara aktif dalam proses pengajaran dan pembelajaran juga telah membuatkan para pendidik berfikir akan kemungkinan bahawa kurikulum arus perdana yang turut diguna pakai di sekolah – sekolah murid Orang Asli tidak bersesuaian dengan kelompok ini.

Pada tahun 2007, Kurikulum Asli dan Penan (KAP) telah dibina bagi memenuhi keperluan pembelajaran anak – anak Orang Asli di Semenanjung Malaysia dan anak – anak Penan di Sarawak. Pelaksanaan KAP secara rintis telah dilaksanakan di enam buah sekolah di Semenanjung Malaysia dan Sarawak, sebelum pelaksanaannya diperluas kepada lapan buah sekolah Orang Asli di Semenanjung Malaysia dan enam buah sekolah Penan di Sarawak pada tahun 2008. Kurikulum KAP dilihat merupakan sebuah inisiatif yang sangat penting dalam proses ‘menjenamakan semula persekolahan’ atau ‘redefine schooling’ dalam kalangan murid – murid Orang Asli dan Penan.

Pembinaan KAP bertujuan bagi meningkatkan kadar penguasaan 3M dalam kalangan murid – murid Orang Asli, berdasarkan kepercayaan bahawa sebuah kurikulum yang mengambil kira latar belakang dan keperluan sosiobudaya sesebuah masyarakat, pengalaman dan norma – norma berkaitan dalam kelompok tersebut, akan dapat menarik minat murid – murid untuk hadir ke sekolah (Bahagian Perkembangan Kurikulum 2009).

Namun demikian, persepsi murid – murid Orang Asli yang mengikuti kurikulum ini (KAP) dalam sesi pengajaran dan pembelajaran mereka, perlu diambil kira bagi

memastikan kandungan pelajaran yang digunakan terus relevan dengan keperluan murid – murid serta dengan konteks kehidupan sebenar mereka. Hal ini penting bagi memastikan mereka akan terus bermotivasi untuk hadir ke sekolah dan mengikuti pendidikan secara formal di sekolah masing – masing. Justeru, kajian ini dijalankan bagi mengenalpasti persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah dan tahap motivasi belajar dalam kalangan murid Orang Asli; serta mengenalpasti hubungan antara persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari dengan tahap motivasi belajar mereka.

Definisi Persepsi

Slameto (2010) mendefinisikan persepsi sebagai sebuah proses yang mempunyai kaitan dengan kemasukan informasi atau maklumat ke dalam otak manusia, dan melalui persepsi manusia terus menerus mengadakan hubungan dengan persekitarannya. Hubungan tersebut dibina melalui rangsangan yang diperoleh daripada persekitaran melalui pancaindera seseorang.

Kajian ini pula akan melihat persepsi atau pandangan murid – murid Orang Asli terhadap kurikulum yang diperkenalkan di sekolah melalui proses pengajaran dan pembelajaran mereka sebagai perkara yang memberi kesan kepada tahap motivasi murid – murid terlibat untuk hadir ke sekolah, seterusnya lebih berminat untuk turut serta secara aktif dalam sesi pembelajaran. Persepsi murid – murid akan merangkumi pandangan mereka terhadap kandungan pelajaran yang diguna pakai di sekolah, bahan – bahan yang digunakan sepanjang sesi pembelajaran dan pengajaran, dan pedagogi serta kaedah yang diaplikasi oleh guru bagi menyampaikan kandungan pengajaran dan pembelajaran di sekolah.

Selain itu, persepsi murid – murid terhadap kurikulum tersebut tentang sejauh mana kurikulum itu mempunyai hubungan dan kaitan dengan kehidupan seharian mereka akan turut dikenalpasti, sebagai salah satu faktor yang relevan bagi membolehkan motivasi belajar mereka terus meningkat dari semasa ke semasa, seterusnya memberi pengaruh positif kepada perkembangan diri murid – murid tersebut.

Definisi Motivasi Belajar

Motivasi belajar boleh ditafsirkan melalui dua sudut, ‘a general state’ dan ‘a situation-specific state’ (Brophy 1987). Dalam ‘a general state’, motivasi belajar menjadi suatu watak yang tetap dalam mendorong seseorang untuk menguasai ilmu pengetahuan dan juga keterampilannya dalam sesuatu aktiviti belajar. Dalam ‘a situation-specific state’ pula, motivasi belajar dapat diwujudkan melalui penglibatan seseorang dalam suatu

aktiviti tertentu yang diarahkan, dan bertujuan bagi memperoleh pengetahuan serta menguasai keterampilan yang ditunjukkan. Motivasi belajar juga dikatakan sebagai kemampuan internal atau dalaman, yang terbentuk secara semula jadi, dan boleh ditingkatkan atau dipelihara (Mccombs 1991). Perkara ini boleh dilakukan melalui pelbagai kegiatan yang dapat memberikan sokongan dan dorongan, memberikan peluang untuk memilih aktiviti berkaitan, memberikan tanggungjawab dan komitmen untuk mengawal proses belajar itu sendiri, dan seterusnya memberikan tugas-tugas belajar yang bermanfaat dan sesuai dengan keperluan individu.

Dalam konteks kajian ini, motivasi belajar murid – murid dilihat sebagai perkara – perkara yang boleh membantu dan mendorong murid – murid untuk terus melibatkan diri secara aktif dan efektif dalam proses pengajaran dan pembelajaran di sekolah. Faktor – faktor yang akan mendorong murid – murid untuk terus bekerja keras dan terus berusaha sebaik mungkin sepanjang proses pengajaran dan pembelajaran mereka di sekolah akan diambil kira sebagai perkara yang mempengaruhi tahap motivasi belajar murid – murid terlibat. Murid – murid yang mempunyai motivasi belajar akan lebih gemar ke sekolah dan mempunyai rekod kehadiran yang baik sepanjang sesi persekolahan. Murid – murid tersebut juga akan melihat perkara yang dipelajari mereka sebagai sesuatu perkara yang boleh diaplikasikan dalam kehidupan sehari – hari mereka, seterusnya mampu menambah baik kualiti kehidupan mereka.

Kajian – kajian lepas

Dalam kajian yang dilaksanakan oleh Nur Bahiyah Abdul Wahab et al. (2015) terhadap 31 orang murid Orang Asli di Johor, didapati prestasi akademik murid Orang Asli pada tahap yang tidak memberansangkan walaupun pelbagai kemudahan dan peruntukan yang besar telah disediakan. Murid-murid Orang Asli juga didapati tidak berminat dan tidak bermotivasi untuk ke sekolah serta melanjutkan pelajaran ke peringkat seterusnya. Hal ini disebabkan oleh murid-murid Orang Asli mengalami kesukaran memahami pelajaran di sekolah dan mudah lupa perkara yang telah dipelajari.

Hal ini juga disokong oleh Mohd Hasril Amiruddin et al. (2015). Dalam penulisannya, didapati kadar keciciran pelajar Orang Asli di sekolah masih tinggi. Perkara ini dipengaruhi oleh cara berfikir masyarakat Orang Asli yang masih tidak mampu melihat kepentingan pendidikan kepada masa depan mereka, terutamanya kepada generasi muda. Pencapaian akademik dalam kalangan pelajar-pelajar Orang Asli juga didapati masih pada tahap yang rendah, dan hal ini disebabkan oleh strategi pengajaran dan pembelajaran yang digunakan di dalam kelas, yang tidak dapat memenuhi kepelbagaian tahap kognitif dan budaya murid-murid Orang Asli.

Beberapa kajian juga telah dijalankan bagi mengenalpasti strategi-strategi yang boleh diambil bagi mengatasi masalah kadar keciciran pelajar Orang Asli yang tinggi dan tahap pencapaian akademik mereka yang rendah. Menurut Norwaliza Abdul Wahab&Ramlee Mustapha (2015), guru perlu mempelbagaikan strategi dan kaedah pengajaran dan pembelajaran bagi menarik minat belajar dalam kalangan murid-murid Orang Asli. Penggunaan pelbagai strategi dalam sesi pengajaran dan pembelajaran seperti *Mastery Learning Strategy*, dapat membawa perubahan kepada tahap kognitif pelajar Orang Asli (Mohd Hasril Amiruddin et al. 2015).

Penggunaan bahan bantu belajar yang baik seperti teks digital juga mampu membantu murid-murid Orang Asli dalam memahami bahan bacaan Bahasa Inggeris dengan lebih baik, dengan adanya kepelbagaian struktur semiotik dalam teks digital (T. Vanitha Thanabalan et al. 2015).

Guru-guru juga perlu menerapkan elemen budaya masyarakat Orang Asli bagi meningkatkan penglibatan murid-murid Orang Asli dalam sesi pengajaran dan pembelajaran (Norwaliza Abdul Wahab&Ramlee Mustapha 2015). Pedagogi yang digunakan juga perlu bersesuaian dengan budaya dan keperluan murid-murid Orang Asli bagi meningkatkan motivasi dan penglibatan mereka dalam proses pengajaran dan pembelajaran (Ramlee Mustapha et al. 2010). Penghasilan bahan bantu belajar untuk murid-murid Orang Asli perlu bersesuaian dengan konteks dan budaya mereka, bagi membantu kefahaman murid-murid tersebut (T. Vanitha Thanabalan et al. 2015).

Walau bagaimanapun, tidak terdapat kajian dijalankan bagi mengenalpasti persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah dan tahap motivasi belajar dalam kalangan murid Orang Asli; serta mengenalpasti hubungan antara persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari dengan tahap motivasi belajar mereka. Hal ini seterusnya diharapkan dapat meningkatkan pencapaian dan taraf pendidikan anak-anak masyarakat Orang Asli, ke arah menambah baik kualiti kehidupan mereka dari semasa ke semasa.

HIPOTESIS KAJIAN

Berikut pula adalah hipotesis kajian yang digariskan oleh penyelidik bagi menjawab persoalan kajian yang telah dikemukakan sebelum ini.

Hipotesis nul:

Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara persepsi murid Orang Asli terhadap Kurikulum Asli dan Penan (KAP) dengan tahap motivasi belajar murid.

Hipotesis alternatif:

Terdapat hubungan yang signifikan antara persepsi murid Orang Asli terhadap Kurikulum Asli dan Penan (KAP) dengan tahap motivasi belajar murid.

METODOLOGI

Reka bentuk kajian, populasi dan persampelan

Kajian ini merupakan sebuah kajian berbentuk kuantitatif yang menggunakan kaedah tinjauan. Kaedah ini dipilih disebabkan oleh cara pengendaliannya yang mudah, strategi pengumpulan data yang cepat, penggunaan saiz sampel yang besar dan maklumat dapat dikumpul secara terus daripada responden (Ivy Deirdre Mangkau 2012).

Kajian ini melibatkan populasi daripada sekolah-sekolah kebangsaan Orang Asli (SKOA), dimana 100% muridnya adalah terdiri daripada kalangan Orang Asli, di daerah Lipis, Pahang. Bagi tujuan persampelan pula, penyelidik mengambil 110 orang murid daripada tiga buah sekolah Orang Asli tersebut melalui kaedah persampelan secara Rawak Mudah.

Jadual 1 menunjukkan bilangan dan peratusan responden mengikut jantina. Seramai 110 orang responden yang terlibat ($n = 110$). 60 responden ($n = 60$) adalah terdiri daripada murid lelaki dan 50 responden ($n = 50$) adalah terdiri daripada murid perempuan. Ini membawa kepada peratusan sebanyak 54.5 % responden lelaki dan selebihnya, 45.5% responden perempuan.

Perihal	Kekerapan	Peratusan
Lelaki	60	54.5
Perempuan	50	45.5
Jumlah	110	100.0

Jadual 1: Taburan Responden Mengikut Jantina

Kajian Rintis

Bagi memastikan kesahan dan kebolehpercayaan instrumen, kajian rintis perlu dijalankan. Tujuan utama kajian rintis ini dijalankan adalah untuk mendapatkan gambaran secara menyeluruh tentang mutu dan kualiti soal selidik yang dibina, menguji

keberkesanan instrumen dan menguji kesesuaian reka bentuk kajian yang akan dilaksanakan (Nurul Farhana Jumaat 2010).

Seramai 30 orang murid Orang Asli di sebuah sekolah Orang Asli di daerah Raub, Pahang telah dipilih untuk menjawab soal selidik kajian ini. Sekolah tersebut dipilih berdasarkan ciri-ciri yang sama dengan kelompok sampel sebenar. Data bagi kajian rintis ini kemudiannya dianalisis menggunakan SPSS (*Statistical Package For Social Science*) versi 23.0 untuk mendapatkan nilai kebolehpercayaannya (*Alpha*) terhadap item yang dibuat. Jadual 2 menunjukkan hasil keputusan daripada kajian rintis yang dijalankan.

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.953	.955	24

Jadual 2: Statistik Kebolehpercayaan Alpha Cronbach

Hasil keputusan kajian rintis menunjukkan indeks nilai kebolehpercayaan berada pada cronbach $\alpha = .95$, iaitu pada tahap kekuatan yang tinggi. Nilai kebolehpercayaan ini menunjukkan bahawa soal selidik ini boleh dianggap bagus dan seterusnya boleh digunakan dalam kajian ini.

Kaedah Pengumpulan Data

Penyelidik perlu melalui beberapa prosedur dalam proses mengumpulkan data yang diperlukan dalam kajian ini. Penyelidik perlu membuat permohonan rasmi bagi mendapatkan kebenaran membuat kajian di sekolah-sekolah yang terlibat melalui Pejabat Pendidikan Daerah Lipis. Proses pengumpulan data barulah dapat dijalankan setelah permohonan diluluskan. Pengumpulan data dijalankan di tiga buah sekolah Orang Asli pedalaman di daerah Lipis, Pahang; bermula pada 13 Mac 2017 dan berakhir pada 31 Mac 2017. Soal selidik telah diagihkan semasa lawatan penyelidik ke sekolah – sekolah yang terlibat dan telah dikumpulkan semula sebaik sahaja sesi menjawab soal selidik tersebut selesai.

Instrumentasi

Instrumen kajian yang digunakan ialah soal selidik. Soal selidik dalam kajian ini mengandungi 24 item yang menggunakan Skala Likert bagi mengenalpasti persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah (12 item), dan bagi mengenalpasti tahap motivasi belajar dalam kalangan murid Orang Asli (12 item).

Skala 1 dalam set soal selidik ini akan menunjukkan bahawa responden sangat tidak bersetuju dengan item berkenaan, Skala 2 sebagai tidak bersetuju, Skala 3 sebagai tidak pasti, Skala 4 sebagai bersetuju, dan Skala 5 sebagai sangat bersetuju. Item-item yang dibina dalam soal selidik ini juga seharusnya dapat menjawab isu dan persoalan yang timbul melalui kajian ini bagi memenuhi objektif dan tujuan kajian dilaksanakan.

DAPATAN KAJIAN

Bahagian ini seterusnya akan membincangkan analisis data yang dibuat bagi menjawab persoalan – persoalan kajian yang telah dibentuk, iaitu:

- i. Apakah persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah?
- ii. Apakah tahap motivasi belajar dalam kalangan murid Orang Asli?
- iii. Adakah terdapat hubungan antara persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari dengan tahap motivasi belajar mereka?

Persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah

Dapatan kajian menunjukkan persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah. Keputusan analisis adalah seperti dalam Jadual 3.

Item	Skala	Interpretasi							
		ST	TS	TP	S	SS	JUM	MIN	SD
1. Kandungan pelajaran adalah sesuai dengan kehidupan sehari-hari saya.	0 (0)	0 (0)	10.9 (12)	27.3 (30)	61.8 (68)	100.0 (110)	4.51	0.69	Positif
2. Tugas yang diberikan di dalam kelas relevan dengan kehidupan sebenar saya.	4.5 (5)	10.0 (11)	26.4 (29)	41.8 (46)	17.3 (19)	100.0 (110)	3.57	1.04	Positif
3. Kandungan yang dipelajari membantu saya untuk berfikir tentang perkara baharu dalam konteks persekitaran saya.	0 (0)	2.7 (3)	10.9 (12)	45.5 (50)	40.9 (45)	100.0 (110)	4.25	0.76	Positif

4.	Saya boleh menggunakan perkara yang dipelajari dalam situasi lain.	0 (0)	2.7 (3)	8.2 (9)	33.6 (37)	55.5 (61)	100.0 (110)	4.42	0.76	Positif
5.	Terdapat kandungan pelajaran yang tidak berkaitan dengan kehidupan seharian saya.	0 (0)	1.8 (2)	9.1 (10)	34.5 (38)	54.5 (60)	100.0 (110)	4.42*	0.73	Positif
6.	Perkara yang dipelajari di sekolah mempunyai kaitan dengan kehidupan saya.	0 (0)	2.7 (3)	6.4 (7)	34.5 (38)	56.4 (52)	100.0 (110)	4.30	0.81	Positif
7.	Perkara yang dipelajari di sekolah dapat digunakan dalam kehidupan seharian saya.	0 (0)	2.7 (3)	6.4 (7)	34.5 (38)	56.4 (62)	100.0 (110)	4.45	0.74	Positif
8.	Kebolehan saya menyelesaikan tugas di sekolah membantu saya menyelesaikan masalah saya dalam kehidupan seharian.	0 (0)	5.5 (6)	14.5 (16)	39.1 (43)	40.9 (45)	100.0 (110)	4.15	0.87	Positif
9.	Perkara yang dipelajari di sekolah dapat membantu saya meringankan kerja-kerja seharian saya.	0 (0)	6.4 (7)	15.5 (17)	32.7 (36)	45.5 (50)	100.0 (110)	4.17	0.92	Positif

10. Perkara yang 0 2.7 12.7 33.6 50.9 100.0 4.33 0.80 Positif
dipelajari di sekolah (0) (3) (14) (37) (56) (110)
akan membantu saya
dalam mencapai cita-
cita pada masa
hadapan.

11. Perkara yang 0 4.5 19.1 37.7 39.1 100.0 4.11 0.87 Positif
dipelajari di sekolah (0) (5) (21) (41) (43) (110)
akan membantu saya
mengembangkan
potensi diri saya.

12. Perkara yang 0 0.9 13.6 44.5 40.9 100.0 4.25 0.72 Positif
dipelajari di sekolah (0) (1) (15) (49) (45) (110)
dapat meningkatkan
taraf hidup saya dan
keluarga saya.

*Nilai min selepas *reverse code* skala

Jadual 3: Taburan Kekekapan Responden Mengikut Persepsi Terhadap Kurikulum

Jadual 3 menunjukkan taburan kekerapan responden mengikut persepsi responden terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah. Dapatan kajian mendapati kesemua 12 item berada pada tahap kekerapan yang tinggi dalam persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah, min 3.57 hingga 4.51. Hal ini menunjukkan responden mempunyai persepsi yang positif terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah.

Tahap motivasi belajar dalam kalangan murid Orang Asli

Dapatan kajian menunjukkan tahap motivasi belajar dalam kalangan murid Orang Asli. Keputusan analisis adalah seperti dalam Jadual 4.

Item	Skala								Interpretasi
	ST	TS	TP	S	SS	JUM	MIN	SD	
1. Saya suka datang ke sekolah.	0 (0)	2.7 (3)	13.6 (15)	30.9 (34)	52.7 (58)	100.0 (110)	4.34	0.816	Tinggi

2. Saya gemar berada di rumah daripada berada di sekolah.	0 (0)	2.7 (3)	19.1 (21)	39.1 (43)	39.1 (43)	100.0 (110)	4.15*	0.822	Tinggi
3. Saya suka apa yang dipelajari di sekolah.	0 (0)	1.8 (2)	17.3 (19)	39.1 (43)	41.8 (46)	100.0 (110)	4.21	0.791	Tinggi
4. Saya berminat dengan perkara yang diajar oleh guru.	0 (0)	0.9 (1)	15.5 (17)	43.6 (48)	40.0 (44)	100.0 (110)	4.23	0.738	Tinggi
5. Kandungan dan bahan yang digunakan di dalam kelas meningkatkan keinginan saya untuk belajar.	0.9 (1)	0 (0)	7.3 (8)	36.4 (40)	55.5 (61)	100.0 (110)	4.45	0.712	Tinggi
6. Perkara yang dipelajari di sekolah amat bermakna bagi saya.	0 (0)	0 (0)	5.5 (6)	26.4 (29)	68.2 (75)	100.0 (110)	4.63	0.588	Tinggi
7. Kandungan pelajaran dapat meningkatkan motivasi saya dalam menyelesaikan tugas.	0 (0)	0.9 (1)	4.5 (5)	25.5 (28)	69.1 (76)	100.0 (110)	4.63	0.619	Tinggi
8. Kandungan pelajaran dapat meningkatkan daya tahan saya dalam	0.9 (1)	3.6 (4)	4.5 (5)	34.5 (38)	56.4 (62)	100.0 (110)	4.42	0.817	Tinggi

menyelesaikan
tugasan.

9. Kandungan pelajaran dapat meningkatkan keseronokan saya dalam menyelesaikan tugas.	0.9 (1)	1.8 (2)	10.9 (12)	31.8 (35)	54.5 (60)	100.0 (110)	4.37	0.822	Tinggi
10. Perkara yang dipelajari sekolah bermakna bagi saya.	0 (0)	3.6 (4)	16.4 (18)	33.6 (37)	46.4 (51)	100.0 (110)	4.23*	0.853	Tinggi
11. Saya menghabiskan banyak masa untuk belajar daripada bermain.	0 (0)	2.7 (3)	10.9 (12)	40.0 (44)	46.4 (51)	100.0 (110)	4.30	0.773	Tinggi
12. Pelajaran di sekolah memberikan kepuasan dalam diri saya.	0 (0)	2.7 (3)	13.6 (15)	42.7 (47)	40.9 (45)	100.0 (110)	4.22	0.783	Tinggi

*Nilai min selepas *reverse code* skala

Jadual 4: Taburan kekerapan mengikut tahap motivasi belajar dalam kalangan murid Orang Asli

Jadual 4 menunjukkan taburan kekerapan mengikut tahap motivasi belajar dalam kalangan murid Orang Asli. Dapatan kajian mendapati 12 item berada pada tahap kekerapan yang tinggi dalam tahap motivasi belajar dalam kalangan murid Orang Asli, min 4.15 hingga 4.63. Hal ini menunjukkan responden mempunyai tahap motivasi belajar yang tinggi dalam diri mereka.

Hubungan antara persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari dengan tahap motivasi belajar murid

Dapatan kajian menunjukkan hubungan antara persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari dengan tahap motivasi belajar murid. Keputusan analisis adalah seperti dalam Jadual 5.

		PERSEPSI MURID	MOTIVASI MURID
PERSEPSI MURID	Pearson Correlation	1	.890**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	110	110
MOTIVASI MURID	Pearson Correlation	.890**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	110	110

Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).**

Jadual 5: Analisis Korelasi Hubungan Antara Persepsi Murid dan Motivasi Belajar

Jadual 5 menunjukkan hasil analisis korelasi bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara pemboleh ubah persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari dengan pemboleh ubah tahap motivasi belajar murid, dimana nilai pekali korelasinya ialah $r = 0.890^{**}$, $p < .000$. Ini bermakna persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah boleh dianggap sebagai membawa kepada peningkatan terhadap motivasi belajar dalam kalangan murid Orang Asli.

PERBINCANGAN

Bahagian ini pula membincangkan rumusan dapatan kajian yang diperolehi. Kajian ini dijalankan bertujuan untuk mengenalpasti persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang diperkenalkan dan dipelajari di sekolah, dan mengenalpasti tahap motivasi belajar dalam kalangan murid – murid Orang Asli. Seterusnya, kajian ini juga dijalankan bagi mengenalpasti sama ada terdapat hubungan antara persepsi murid Orang Asli terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah dengan tahap motivasi belajar mereka atau sebaliknya.

Dapatan kajian menunjukkan bahawa murid – murid Orang Asli mempunyai persepsi yang baik dan positif terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah mereka. Hal ini menunjukkan bahawa murid – murid Orang Asli yang terlibat melihat kurikulum yang

dipelajari di sekolah adalah relevan kepada kehidupan sehari – hari mereka dan mempunyai kaitan yang rapat terhadap kehidupan serta persekitaran mereka.

Selain itu, dapatan juga menunjukkan bahawa murid – murid Orang Asli mempunyai tahap motivasi belajar yang tinggi dalam diri mereka. Murid – murid Orang Asli dilihat mempunyai motivasi dalaman yang kuat untuk melalui dan meneruskan proses pembelajaran secara formal di sekolah, menyelesaikan tugas – tugas yang diberi, dan dalam masa yang sama terdorong untuk mencari makna bagi setiap perkara yang dipelajari di sekolah kepada kehidupan seharian mereka, dalam suasana pembelajaran yang menyeronokkan.

Kajian ini turut menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara persepsi murid terhadap kurikulum yang dipelajari di sekolah dengan tahap motivasi belajar dalam kalangan murid – murid Orang Asli. Persepsi murid – murid Orang Asli tentang sejauh mana perkara yang dipelajari di sekolah relevan terhadap kehidupan seharian mereka akan membawa perubahan kepada tahap motivasi belajar dalam kalangan murid – murid tersebut.

Berdasarkan dapatan kajian, murid – murid Orang Asli berpandangan bahawa kurikulum yang dipelajari di sekolah yang mempunyai kaitan rapat dengan kehidupan sehari – hari mereka. Kandungan pelajaran yang diperkenalkan di sekolah dilihat relevan dengan persekitaran mereka, mempunyai kepentingan terhadap kehidupan seharian mereka serta dapat memberi impak positif kepada kehidupan mereka di masa hadapan. Perkara yang dipelajari di sekolah juga, beserta tugas – tugas yang diberikan semasa sesi persekolahan, dilihat dapat digunakan dan diaplikasikan dalam konteks sebenar kehidupan mereka di luar sesi pengajaran dan pembelajaran.

Dalam masa yang sama, proses menyelesaikan tugas yang dilalui semasa sesi pengajaran dan pembelajaran di sekolah dapat diterjemahkan dalam kehidupan mereka di luar bilik darjah, seterusnya dapat meringankan proses penyelesaian masalah yang dilalui oleh murid – murid Orang Asli ini dalam ruang lingkup kehidupan sebenar mereka.

Seterusnya, persepsi positif murid – murid Orang Asli tersebut yang melihat kurikulum yang dipelajari di sekolah adalah relevan dengan kehidupan seharian mereka telah menjadikan perkara yang diperkenalkan dan dipelajari di sekolah turut membawa makna dalam diri mereka serta dalam kehidupan sebenar mereka. Kandungan pelajaran yang memberi makna dalam diri mereka bukan sahaja dilihat mampu meningkatkan

motivasi mereka untuk terus hadir ke sekolah, bahkan dapat terus menarik minat mereka bagi melalui sesi pengajaran dan pembelajaran formal di sekolah masing – masing. Apabila perkara seperti ini berlaku secara konsisten dalam kehidupan murid – murid Orang Asli ini, pelbagai perkara dapat dipelajari sepanjang keberadaan mereka di sekolah, seterusnya dapat dipraktikkan dalam kehidupan sehari – hari mereka. Ilmu dan pengetahuan yang diperoleh sepanjang sesi pembelajaran formal ini diharapkan dapat terus diaplikasikan dalam kehidupan mereka bagi membolehkan mereka berusaha ke arah meningkatkan lagi taraf dan kualiti kehidupan mereka dari semasa ke semasa, seiring dengan perkembangan zaman dewasa kini.

Hubungan signifikan yang terbentuk antara persepsi murid Orang Asli terhadap kerelevanan kurikulum yang dipelajari di sekolah dengan tahap motivasi belajar dalam kalangan mereka, berdasarkan dapatan kajian ini, dapat disokong dengan beberapa dapatan daripada kajian – kajian lepas yang turut dijalankan bagi meningkatkan lagi kualiti pendidikan anak – anak Orang Asli.

Menurut Warid Mihat (2013), bahan bantu belajar yang digunakan dalam sesi pengajaran dan pembelajaran di sekolah – sekolah murid Orang Asli perlulah relevan dan mempunyai kaitan rapat dengan kehidupan serta persekitaran sebenar mereka. Hal seperti ini bukan sahaja dapat menarik minat mereka kepada proses pengajaran dan pembelajaran yang dilaksanakan di sekolah, dalam masa yang sama, dapat mewujudkan suasana yang positif dan seronok sepanjang sesi pengajaran dan pembelajaran dijalankan, apabila bahan – bahan yang digunakan tidak terlalu asing daripada kehidupan sebenar murid – murid Orang Asli. Penggunaan bahan – bahan seperti ini juga akan mewujudkan perasaan ‘sense of belonging’ dalam kalangan murid – murid Orang Asli terhadap perkara yang dipelajari di sekolah, dan terhadap sekolah itu sendiri (Mccombs 1991).

Seterusnya, murid – murid Orang Asli tidak akan merasakan persekolahan itu sesuatu perkara yang terlalu asing daripada konteks kehidupan sebenar mereka, akan terus tertarik dan berminat untuk hadir ke sekolah serta mempelajari pelbagai perkara baharu sepanjang mereka berada di sekolah, dan dapat diaplikasikan dalam kehidupan seharian mereka.

Esah Sulaiman (2004) pula berpandangan, pedagogi yang digunakan dalam sesebuah sesi pengajaran dan pembelajaran seharusnya dapat memenuhi keperluan murid – murid daripada pelbagai aspek terutamanya dalam aspek kognitif, afektif dan psikomotor. Pedagogi yang digunakan oleh guru – guru di dalam bilik darjah juga adalah sebahagian daripada kandungan sesebuah kurikulum yang diperkenalkan, bagi

meningkatkan taraf dan kualiti sesebuah pendidikan. Oleh yang demikian, pedagogi yang dipraktikkan oleh guru – guru perlulah selari dengan kandungan kurikulum yang hendak diperkenalkan, juga selari dengan keperluan murid – murid yang terlibat.

Sebagai contoh, murid – murid Orang Asli kebanyakannya lebih cenderung kepada aktiviti – aktiviti berbentuk ‘hands on’ dan melibatkan kebolehan fizikal serta psikomotor, sesuai dengan kehidupan sebenar mereka yang banyak melibatkan aktiviti fizikal dan lasak (Norwaliza Abdul Wahab&Ramlee Mustapha 2015). Guru – guru yang terlibat dalam pendidikan Orang Asli ini sewajarnya lebih banyak menggunakan pedagogi yang melibatkan kemahiran psikomotor mahupun aktiviti yang berbentuk fizikal, bagi memenuhi keperluan murid – murid mereka. Pedagogi yang bersesuaian seterusnya dapat meningkatkan lagi keberkesanan sesebuah proses pengajaran dan pembelajaran memandangkan murid – murid sudah tentu berminat kepada sesi tersebut yang dapat memenuhi keperluan mereka, dan secara tidak langsung mendorong mereka untuk terus memberikan sepenuh tumpuan dan perhatian terhadap sesebuah sesi pengajaran dan pembelajaran.

Selain itu, kecenderungan murid – murid Orang Asli terhadap aktiviti berunsur kesenian seperti nyanyian dan tarian boleh dimanfaatkan oleh guru – guru bagi mewujudkan suasana yang menarik dan menyeronokkan di dalam bilik darjah (Nurul Farhana Jumaat 2010). Guru – guru boleh mengadakan sesi pengajaran dan pembelajaran di dalam kelas dengan melibatkan dan memperbanyakkan unsur – unsur nyanyian dan tarian, sebagai salah satu cara meningkatkan motivasi belajar dalam kalangan murid – murid Orang Asli, memandangkan aktiviti seperti ini dilihat dapat memenuhi kecenderungan dan keperluan murid – murid ini.

Guru – guru perlu menjadi lebih kreatif dan berusaha lebih gigih dalam proses mengadaptasi serta menambah baik pelbagai sumber nyanyian, tarian, mahupun aktiviti berunsur kesenian lain, agar selari dengan kandungan pelajaran yang akan diperkenalkan dalam sesebuah sesi pengajaran dan pembelajaran. Hal ini seterusnya diharapkan dapat meningkatkan lagi kualiti sesebuah proses pengajaran dan pembelajaran, supaya lebih efektif dan berkesan, dalam masa yang sama dapat menarik minat murid – murid Orang Asli untuk terus hadir dan bermotivasi ke sekolah.

KESIMPULAN

Kajian ini dilihat dapat memberi lebih penekanan akan kepentingan sesebuah kurikulum yang relevan dengan konteks kehidupan sebenar murid – murid yang terlibat bagi memastikan mereka mempunyai tahap motivasi belajar yang tinggi, khususnya

bagi murid – murid dalam kelompok masyarakat Orang Asli. Kelompok masyarakat ini yang mempunyai latar belakang kehidupan yang amat berbeza dengan kelompok masyarakat lain di Malaysia memerlukan sebuah kurikulum khas bagi memenuhi keperluan pendidikan ahli masyarakat ini. Hal ini bertujuan mengurangkan jurang taraf kehidupan masyarakat Orang Asli di negara kita dengan masyarakat majoriti lain, melalui peningkatan taraf dan kualiti pendidikan masyarakat tersebut. Apabila sebuah kurikulum khas direka dan dilaksanakan di sekolah – sekolah murid Orang Asli dapat memenuhi keperluan khusus mereka, yang tidak sama dengan keperluan murid – murid arus perdana, murid – murid ini akan memperoleh manfaat sewajarnya daripada pendidikan tersebut, seterusnya diharapkan dapat membantu mereka dalam meningkatkan taraf hidup mereka, selari dengan arus perkembangan dunia luar.

PENUTUP

Secara keseluruhannya, kajian ini telah menunjukkan bahawa terdapat hubungan antara persepsi murid Orang Asli terhadap kerelevanan kurikulum yang dipelajari di sekolah dengan tahap motivasi belajar dalam kalangan murid Orang Asli. Oleh yang demikian, semua pihak haruslah berusaha sebaik mungkin bagi memastikan kandungan kurikulum yang dipelajari oleh murid – murid Orang Asli sentiasa relevan dengan kehidupan seharian mereka. Hal ini bagi memastikan mereka terus bermotivasi untuk hadir ke sekolah dan mempelajari perkara – perkara baharu di sekolah, seterusnya dapat menyumbang kepada peningkatan kualiti dan taraf hidup masyarakat Orang Asli di Malaysia.

RUJUKAN

- Bahagian Pembangunan Kurikulum 2009. Murid Orang Asli Dan Penan (Kap) Modul Pengajaran Mari Ke Sekolah. Malaysia, K. P.
- Bahagian Perkembangan Kurikulum 2009. Kurikulum Bersepadu Sekolah Rendah Murid Orang Asli Dan Penan, Budaya Dan Warisan Orang Asli Dan Penan. Malaysia, K. P.
- Brophy, J. 1987. Synthesis of Research on Strategies for Motivating Students to Learn. *Educational Leadership* 45(2): 40-48.
- Esah Sulaiman. 2004. *Pengenalan Pedagogi*. Penerbit UTM.
- Ivy Deirdre Mangkau. 2012. Penguasaan Kemahiran Komunikasi Dalam Kalangan Pelajar Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (Uthm). *Prosiding Seminar Pendidikan Pasca Ijazah dalam PTV Kali Ke-2*, hlm.
- Jalmah Abdul Manaf. 2009. Laporan Pelaksanaan Kurikulum Asli Dan Penan. Jabatan Pengajian Melayu.
- Kementerian Pelajaran Malaysia 2012. Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025. Putrajaya: Kementerian Pelajaran Malaysia.

- Mccombs, B. L. 1991. Motivation and Lifelong Learning. *Educational Psychologist* 26(2): 117-127.
- Mohd Hasril Amiruddin, Noorazman Abd. Samad & Norasmah Othman. 2015. An Investigation Effects of Mastery Learning Strategy on Entrepreneurship Knowledge Acquisition among Aboriginal Students. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 204(183-190).
- Norwaliza Abdul Wahab & Ramlee Mustapha. 2015. Reflections on Pedagogical and Curriculum Implementation at Orang Asli Schools in Pahang. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 172(442-448).
- Nur Bahiyah Abdul Wahab, Maryati Mohamed, Mohd. Zairi Husain & Mohd. Najib Haron. 2015. The Development of Science Knowledge Indicators among Indigenous Pupils. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 172(398-404).
- Nurul Farhana Jumaat. 2010. Ict Dalam Pendidikan Anak-Anak Orang Asli Di Sekolah-Sekolah Rendah. Tesis Fakulti Pendidikan, Universiti Teknologi Malaysia.
- Ramlee Mustapha, Mustaffa Omar, Syed Najmuddin Syed Hassan, Ruhizan Mohd Yasin & Norani Mohd Salleh. 2010. Human Capital Development of Orang Asli Youth: Supportive and Suppressive Factors. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 7(C): 592-600.
- Rosli B. Yacob, Zahedah Abdul Hafiz & Lokman Abd. Wahid. 2009. Pembelajaran Bersama Dan Amalan Berkesan Pedagogi Peribumi Kurikulum Asli-Penan: Satu Kajian Kes. Dlm. Abdul Razaq Ahmad & Zalizan Mohd Jelas (pnyt.). *Masyarakat Orang Asli: Perspektif Pendidikan Dan Sosiobudaya*, hlm. Bangi, Selangor: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Sharifah Md Nor, Samsilah Roslan, Aminuddin Mohamed, Kamaruddin Hj. Abu Hassan, D. M. a. M. A. & Jaimah Abdul Manaf. 2011. Dropout Prevention Initiatives for Malaysian Indigenous Orang Asli Children. *The International Journal on School Disaffection* 42-56.
- Slameto. 2010. *Belajar Dan Faktor - Faktor Yang Mempengaruhinya*. Jakarta: Rineka Cipta.
- T. Vanitha Thanabalan, Saedah Siraj & Norlidah Alias. 2015. Evaluation of a Digital Story Pedagogical Module for the Indigenous Learners Using the Stake Countenance Model. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 176(907-914).
- Warid Mihat. 2013. The English Language Curriculum in Malaysian Indigenous Primary Classrooms: The Reality and the Ideal. *3L: The Southeast Asian Journal of English Language Studies* 21(3): 1-12.